

unicef

dla każdego dziecka

UBÓSTWO ŻYWNOŚCIOWE DZIECI

Niedobory żywieniowe we wczesnym dzieciństwie

2024 | Raport dotyczący żywienia dzieci | Streszczenie Raportu

© Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)

Czerwiec 2024

Sugerowane odwołanie: Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)

Ubóstwo żywnościowe dzieci: Niedobory żywieniowe we wczesnym dzieciństwie.

Raport dotyczący żywienia dzieci, 2024 r. Streszczenie Raportu. 2024. UNICEF, Nowy Jork, czerwiec 2024r.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być kopiowana bez zezwolenia.

Zezwolenia te będą udzielane placówkom oświatowym lub organizacjom non-profit bez ograniczeń.

Wydawnictwo:

UNICEF

Żywność i rozwój dzieci, Grupa Programowa

3 United Nations Plaza, Nowy Jork, NY 10017, USA

Prawa do zdjęć: strona 4: UNICEF/Frank Dejongh; strona 6: © UNICEF/

UNI485285/ljazah; strona 8: © UNICEF/UN0336998; strona 11: © UNICEF/

UN0459345/Wilander; strona 13: © UNICEF/UN0794273/Andriantsoarana.

UBÓSTWO ŻYWNOŚCIOWE DZIECI

Niedobory żywieniowe we wczesnym dzieciństwie

2024 | Raport dotyczący żywienia dzieci | Streszczenie Raportu

unicef dla każdego dziecka

STRESZCZENIE RAPORTU

Miliony rodzin na całym świecie starają się zapewnić małym dzieciom pełnowartościową i zróżnicowaną żywność potrzebną im, aby mogły rosnąć, rozwijać się i uczyć i mogły wykorzystywać swój potencjał. Powiększające się nierówności, konflikty i kryzys klimatyczny w połączeniu z drożącymi produktami spożywczymi, nadmiarem niezdrowej żywności, szkodliwymi strategiami marketingowymi produktów spożywczych oraz niewłaściwymi praktykami żywieniowymi skazują miliony dzieci na ubóstwo żywnościowe.

UNICEF wprowadził pojęcie **ubóstwa żywnościowego dzieci**, aby kwestie niedoborów żywieniowych i niewłaściwej diety we wczesnym dzieciństwie postawić na pierwszym planie globalnych działań podejmowanych, aby zrealizować założenia Celów Zrównoważonego Rozwoju dotyczące żywienia.

UNICEF definiuje ubóstwo żywnościowe dzieci jako brak możliwości uzyskania dostępu i spożywania pełnowartościowych i zróżnicowanych posiłków we wczesnym dzieciństwie (tj. w okresie pierwszych pięciu lat życia).

Ubóstwo żywnościowe ma szkodliwy wpływ na dzieci w każdym wieku, ale jest szczególnie odczuwalne we wczesnym dzieciństwie, gdy niewystarczające spożycie kluczowych składników odżywczych może wywierać najsilniejszy wpływ na możliwość przeżycia oraz powodować największe szkody w zakresie wzrostu fizycznego i rozwoju poznawczego najmłodszych. Skutki powyższego mogą trwać przez całe życie: dzieci pozbawione odpowiedniego odżywiania we wczesnym dzieciństwie gorzej radzą sobie w szkole i osiągają niższe dochody w dorosłym życiu, co sprawia, że oni sami i ich rodziny wpadają w spiralę ubóstwa i deprivacji.

Ubóstwo żywnościowe dzieci mierzy się na podstawie oceny różnorodności diety UNICEF i Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Aby osiągnąć minimalną różnorodność żywieniową potrzebną do prawidłowego wzrostu i rozwoju, dzieci muszą spożywać żywność **z co najmniej pięciu z ośmiu** określonych grup produktów żywnościowych.

Jeżeli dzieci spożywają:

produkty z 0–2 grup/dziennie, doświadczają **poważnego ubóstwa żywnościowego**

produkty z 3-4 grup/dziennie, doświadczają **umiarkowanego ubóstwa żywnościowego**

produkty z 5 lub więcej grup/dziennie, nie doświadczają ubóstwa żywnościowego

Mleko matki

Produkty zbożowe, korzenie, bulwy i płatany

Rośliny strączkowe, orzechy i nasiona

Produkty mleczne

Produkty mięsne (mięso, drób i ryby)

Jaja

Owoce i warzywa bogate w witaminę A

Inne owoce i warzywa

NASZE BADANIA

STRESZCZENIE RAPORTU

Niniejszy globalny raport bada stan, tendencje, nierówności i czynniki wpływające na ubóstwo żywnościowe najmłodszych we wczesnym dzieciństwie, w tym skutki światowych i lokalnych kryzysów żywnościowych i żywieniowych. Raport koncentruje się na krajach o niskich i średnich dochodach, w których mieszka większość dzieci dotkniętych ubóstwem żywnościowym oraz na skutkach tego zjawiska dla niedożywienia i niewłaściwego rozwoju dzieci.

Analizy zostały oparte na danych ze Światowej Bazy Danych dotyczących Karmienia Niemowląt i Małych Dzieci UNICEF, obejmujących dane pochodzące z 670 badań reprezentatywnych w skali kraju

przeprowadzonych w 137 państwach i terytoriach oraz odnoszące się do ponad 90% wszystkich małych dzieci na całym świecie.

Przeanalizowaliśmy również dane z badań krajowych, aby zidentyfikować czynniki determinujące poważne ubóstwo żywnościowe dzieci oraz zakres, w jakim poprzedza ono niedożywienie. Ponadto, analizie poddane zostały dane pochodzące z szybkich ocen przeprowadzonych w krajach o niskich i średnich dochodach w celu zbadania barier napotykanym przez rodziców i rodziny starające się wykarmić małe dzieci w społecznościach dotkniętych kryzysami żywnościowymi i żywieniowymi.

KRYZYS POWAŻNEGO UBÓSTWA ŻYWNOŚCIOWEGO DZIECI WE WCZESNYM DZIECIŃSTWIE

Sześć kluczowych wniosków pokazuje skalę poważnego ubóstwa żywnościowego we wczesnym dzieciństwie na poziomie globalnym, powolny postęp w jego ograniczaniu, poważną skalę tego zjawiska wśród dzieci żyjących w gospodarstwach domowych dotkniętych i niedotkniętych ubóstwem ekonomicznym oraz to, w jaki sposób doświadczające go dzieci nie otrzymują wielu pełnowartościowych pokarmów kluczowych dla przeżycia, wzrostu i rozwoju.

WNIOSEK 1. W skali globalnej co czwarte dziecko (27%) żyje w poważnym ubóstwie żywnościowym we wczesnym dzieciństwie, co oznacza 181 milionów dzieci w wieku poniżej 5 lat.

Poważne ubóstwo żywnościowe dotyka dzieci we wszystkich regionach na świecie, ale nie w równym stopniu: w Azji Południowej i Afryce Subsaharyjskiej żyje ponad dwie trzecie (68%) ze 181 milionów dzieci doświadczających tego problemu.

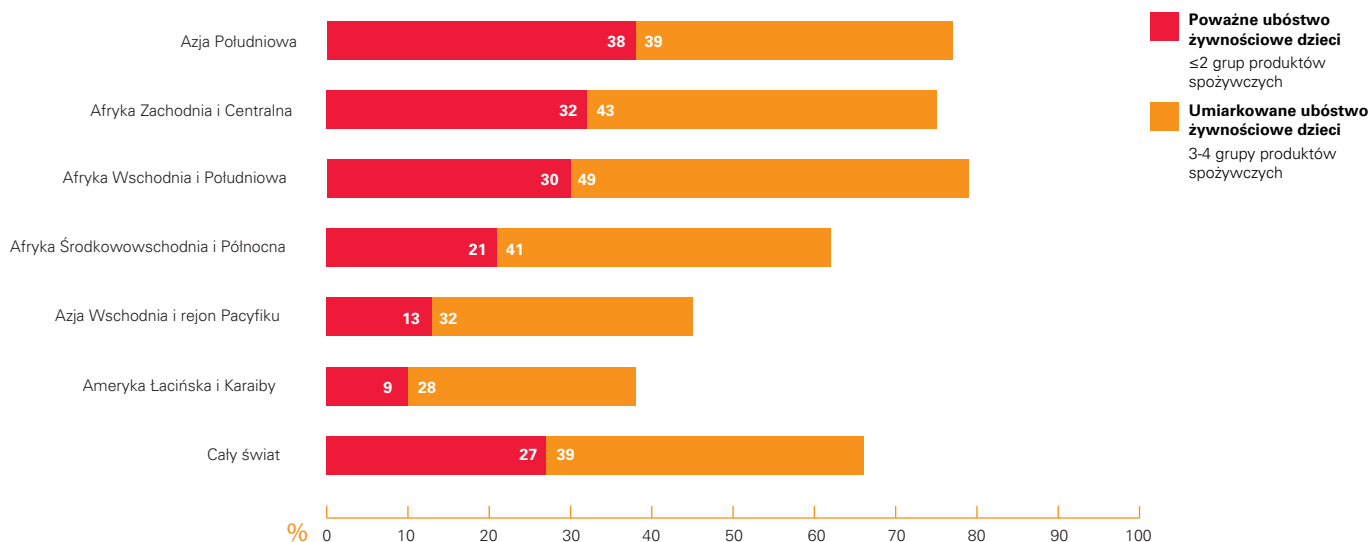
W dwudziestu krajach żyje prawie dwie trzecie (65%) całkowitej liczby dzieci cierpiących przez poważne ubóstwo żywnościowe, są to: Afganistan, Bangladesz,

Chiny, Wybrzeże Kości Słoniowej, Demokratyczna Republika Konga, Egipt, Etiopia, Ghana, Indie, Indonezja, Mjanma, Niger, Nigeria, Pakistan, Filipiny, Somalia, Afryka Południowa, Uganda, Zjednoczona Republika Tanzanii oraz Jemen.

WNIOSEK 2. W skali globalnej postęp w eliminowaniu poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci jest zbyt wolny, ale niektóre regiony i kraje udowadniają, że jest on możliwy i ma miejsce.

W 64 krajach, gdzie badaliśmy tendencje, nastąpiła minimalna zmiana dotycząca procenta dzieci żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym w ciągu ostatniej dekady (34% w roku 2012 w porównaniu z 31% w roku 2022); częstość występowania nie uległa zmianie w 32 krajach i wzrosła w 11 krajach.

Jednak w Afryce Zachodniej i Centralnej częstość występowania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci spadła o jedną czwartą (z 42 do 32%). Dwadzieścia jeden krajów dokonało znaczącej redukcji tego zjawiska.

WYKRES 1: Procent dzieci żyjących w poważnym i umiarkowanym ubóstwie żywnościowym w podziale na regiony i w skali globalnej zgodnie z danymi UNICEF, rok 2022

Źródło: Globalne bazy danych UNICEF, rok 2023.

WNIOSEK 3. Poważnego ubóstwa żywnościowego doświadczają dzieci żyjące w gospodarstwach domowych dotkniętych i niedotkniętych ubóstwem ekonomicznym, co oznacza, że dochody gospodarstwa domowego nie są jedynym czynnikiem determinującym to zjawisko.

Ze 181 milionów dzieci żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym, około połowa (84 miliony, 46 %) pochodzi z gospodarstw domowych plasujących się na poziomie dwóch najniższych kwintyli zamożności. Dochody są w tym przypadku prawdopodobnie głównym czynnikiem wpływającym na poważne ubóstwo żywnościowe dzieci.

Pozostałe 97 milionów dzieci (54%) żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym należy do gospodarstw domowych ze środkowego i dwóch najwyższych kwintyli. Problem jest tu spowodowany czynnikiem innymi niż ubóstwo.

WNIOSEK 4. Dzieci żyjące w poważnym ubóstwie żywnościowym nie otrzymują wielu pokarmów bogatych w składniki odżywcze, a jednocześnie niezdrowe produkty spożywcze stanowią stały element ich diety.

Wśród dzieci żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym cztery z pięciu są karmione wyłącznie mlekiem matki lub produktami mlecznymi bądź produktami skrobiowymi takimi jak ryż, kukurydza lub pszenica. Mniej niż 10% spożywa owoce i warzywa, a mniej niż 5% otrzymuje posiłki składające się z jaj, mięsa, drobiu i ryb. Jednocześnie, niezdrowe produkty spożywcze i napoje

wypierają bardziej wartościową żywność z ich diety. Spożywa je ogromny odsetek dzieci żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym. Na przykład w Nepalu 42% dzieci dotkniętych tym problemem spożywa produkty zawierające duże ilości cukru, soli lub tłuszczów, a 18% z nich pije słodkie napoje.

WNIOSEK 5. Globalny kryzys żywnościowy i żywieniowy oraz lokalne konflikty i zmiana klimatu powodują wzrost poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci, w szczególności w regionach dotkniętych brakiem stabilności i kryzysami humanitarnymi.

Od roku 2020 r. ekonomiczne skutki pandemii COVID-19, wojna w Ukrainie oraz lokalne konflikty i zmiana klimatu pogłębiają wyzwania żywieniowe, przed jakimi stoją rodzice i rodziny. W szczególnie zagrożonych społecznościach w Demokratycznej Republice Kongo i Somalii ponad 80% rodziców zgłosiło, że ich dziecko nie miało możliwości zjedzenia żadnego posiłku przez cały dzień ze względu na brak pieniędzy lub innych zasobów.

Jedno na troje dzieci w szczególnie zagrożonych krajach żyje w poważnym ubóstwie żywnościowym. W krajach znajdujących się w ekstremalnie trudnej sytuacji odsetek dzieci dotkniętych ubóstwem żywnościowym może być wyjątkowo wysoki: w Afganistanie (49%), Somalii (63%) oraz ostatnio w Strefie Gazy (9 na 10 dzieci żyło w poważnym ubóstwie żywnościowym w okresie od grudnia 2023 r. do kwietnia 2024 r.).

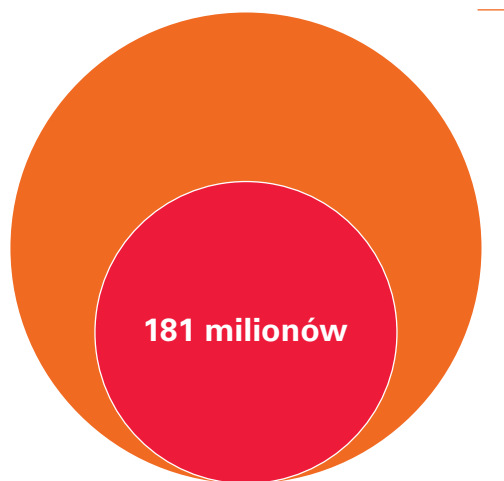
WNIOSEK 6. Poważne ubóstwo żywnościowe dzieci skutkuje ich niedożywieniem; odsetek dzieci żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym jest trzykrotnie wyższy w krajach charakteryzujących się wysoką częstością występowania zahamowania wzrostu u dzieci.

Poważne ubóstwo żywnościowe dzieci jest związane z ich niedożywieniem. Jedno na troje dzieci (33%) doświadczających poważnego ubóstwa żywnościowego żyje w krajach, w których częstość występowania przypadków zahamowania wzrostu u dzieci jest wysoka, w porównaniu do jednego na dziewięć dzieci (11%) w krajach, w których częstość występowania takich przypadków jest niska. Prawdopodobieństwo zahamowania wzrostu jest o 34% wyższe u dzieci dotkniętych poważnym ubóstwem żywnościowym niż u tych, które nie doświadczają tego problemu.

Podobnie, odsetek dzieci żyjących w poważnym ubóstwie żywnościowym jest ponad dwukrotnie wyższy w krajach, w których częstość występowania zjawiska wyniszczenia organizmu u dzieci jest wysoka w porównaniu do krajów, w których częstość występowania tego zjawiska jest niska (35% do 14%). Prawdopodobieństwo wystąpienia takiego zjawiska jest o 50% wyższe, jeżeli dziecko jest dotknięte poważnym ubóstwem żywnościowym.

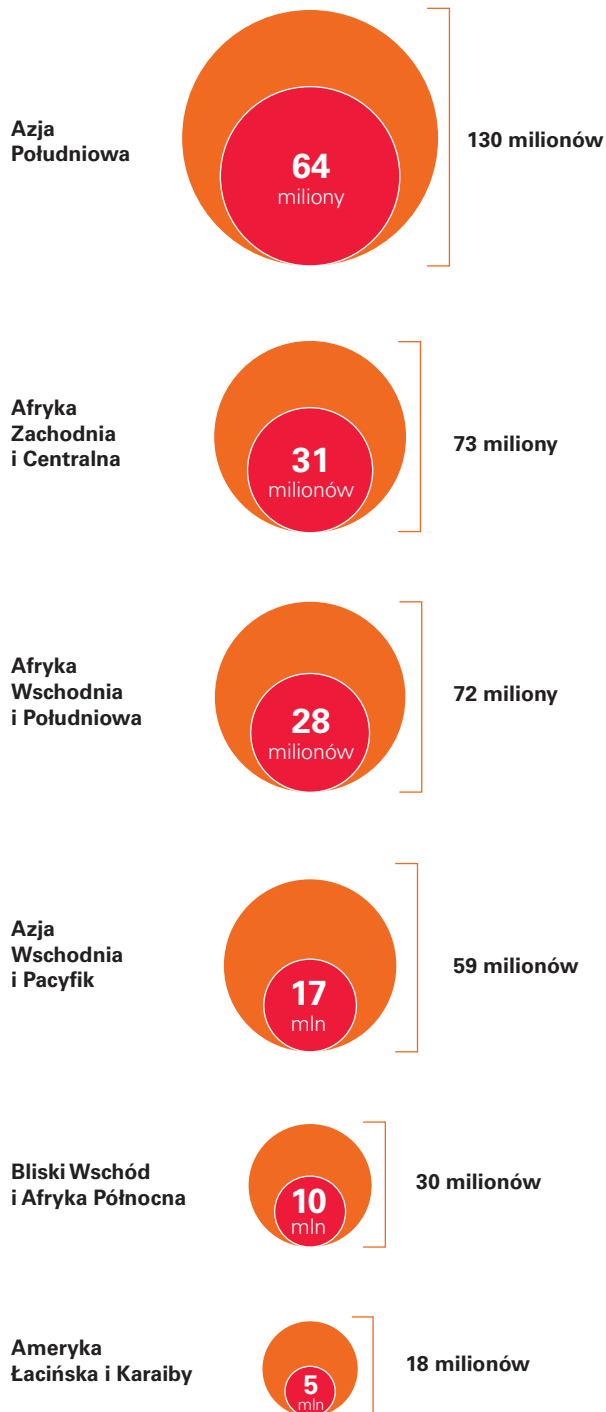
Ile dzieci doświadcza ubóstwa żywnościowego jakie regiony zamieszkują?

Poziom globalny

W skali globalnej
440 milionów
 dzieci w wieku poniżej 5 lat żyje
 w ubóstwie żywnościowym, z czego
181 milionów
 najmłodszych w wieku poniżej 5 lat żyje
 w poważnym ubóstwie żywnościowym.

Poziom regionalny

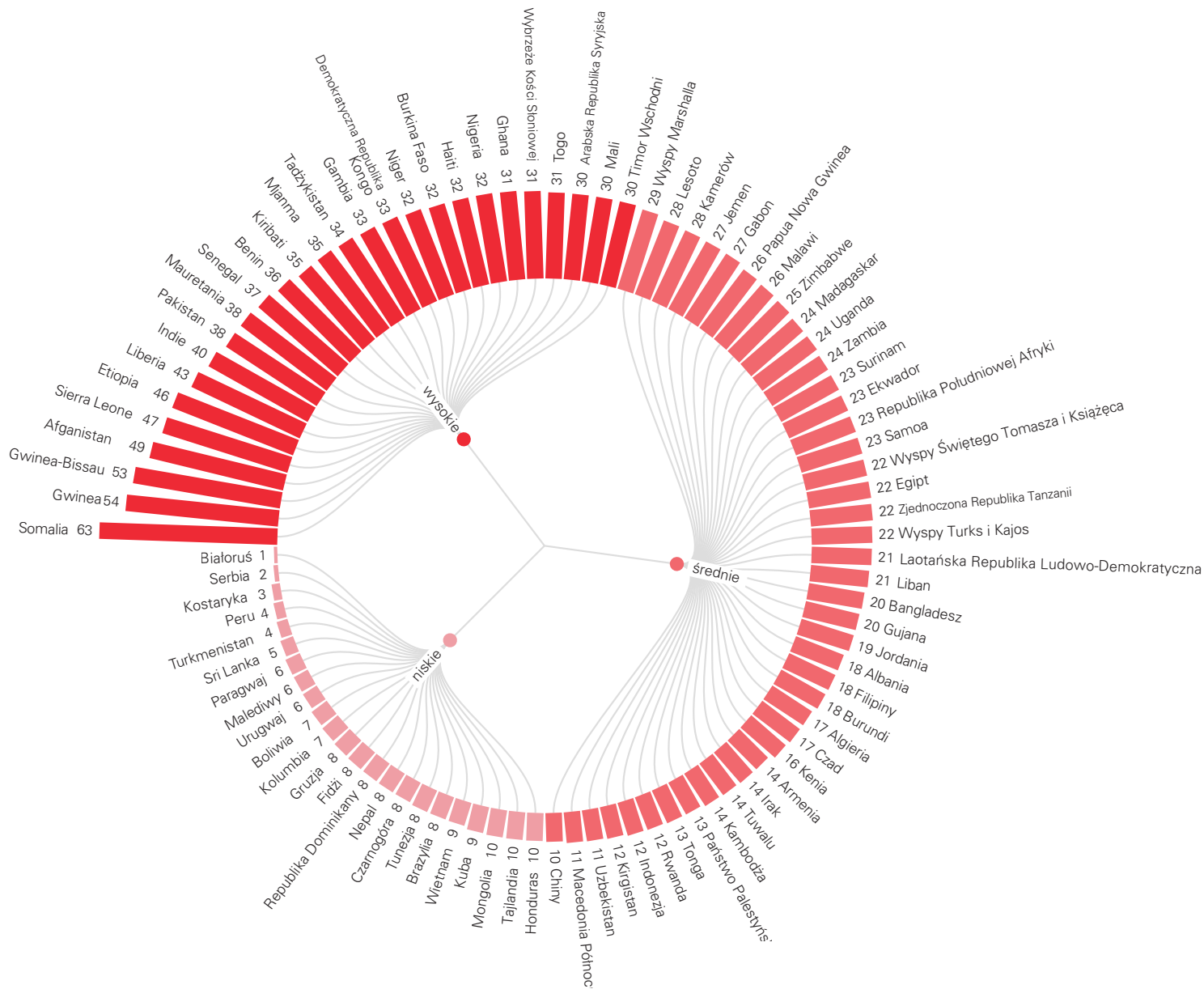

- **Ubóstwo żywnościowe dzieci razem**
≤4 grup produktów spożywczych
- **Poważne ubóstwo żywnościowe dzieci**
≤2 grup produktów spożywczych

WYKRES 2: Liczba dzieci żyjących w ubóstwie żywnościowym i poważnym ubóstwie żywnościowym (w mln) w skali globalnej i regionalnej według danych UNICEF, 2022 rok

Źródło: Globalne bazy danych UNICEF, rok 2023.

Poważne ubóstwo żywnościowe dzieci w podziale na kraje

WYKRES 2: Liczba dzieci żyjących w ubóstwie żywnościowym i poważnym ubóstwie żywnościowym (w mln) w skali globalnej i regionalnej według danych UNICEF, 2022 rok

Źródło: Globalne bazy danych UNICEF, rok 2023.

CZYNNIKI POWODUJĄCE POWAŻNE UBÓSTWO ŻYWNOŚCIOWE U DZIECI

Nasza analiza wskazuje na trzy główne czynniki powodujące poważne ubóstwo żywnościowe u dzieci: **złe warunki żywnościowe, złe praktyki związane z żywieniem** we wczesnym dzieciństwie oraz **ubóstwo ekonomiczne gospodarstw domowych** wpływające na dzieci i ich rodziny. Systemy żywnościowe, zdrowotne i ochrony socjalnej nie realizują prawa dzieci do dobrej żywności i żywienia. Postęp w redukcji poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci jest możliwy, jeżeli podjęte zostaną działania mające na celu poprawę funkcjonowania tych systemów.

Poważne ubóstwo żywnościowe u dzieci jest spowodowane złymi warunkami żywnościowymi, złymi praktykami żywieniowymi oraz ubóstwem ekonomicznym gospodarstw domowych.

Złe warunki żywnościowe zakłócają dostęp do pełnowartościowych i zróżnicowanych posiłków. Na obszarach wiejskich, odległych pod względem geograficznym i szczególnie zagrożonych, niekorzystne warunki atmosferyczne, zmiany klimatyczne, brak

stabilności lub nierozwinięta sieć transportowa mogą zakłócać produkcję lub fizyczny dostęp do przystępnej cenowo, pełnowartościowej żywności. Powoduje to powstawanie „pustyń żywnościowych”, w których zapewnienie dzieciom choćby minimalnego zróżnicowania diety staje się niemożliwe. Ponadto, nadmiar wysoko przetworzonej żywności, ubogiej w składniki odżywcze powoduje coraz większe wyzwanie dla rodzin na całym świecie, w szczególności, choć nie wyłącznie, w obszarach zurbanizowanych. Żywność ta jest uboga w składniki odżywcze i zawiera duże ilości cukru, soli i niezdrowych tłuszczów; jest ona często tańsza od zdrowszych, pełnowartościowych zamienników oraz bardziej pożądana ze względu na agresywne strategie marketingowe.

Złe praktyki żywieniowe i pielęgnacyjne wpływają negatywnie na dietę małych dzieci. Niewłaściwe praktyki i przekonania związane z żywieniem małych dzieci oraz rodzajami i ilością pokarmów, jakie dzieci mogą bezpiecznie spożywać, są przekazywane z pokolenia na pokolenie oraz wśród rówieśników.

Ma to miejsce szczególnie w przypadku braku rzetelnych informacji, skutecznego poradnictwa i wsparcia w zakresie żywienia dzieci i rodzin. Ponadto, w niektórych krajach nadal obowiązują standardy oparte na dyskryminacji ze względu na płeć i model patriarchalny, utrudniające dostęp kobiet do informacji i edukacji oraz ograniczające ich możliwości zarobkowe, a także uniemożliwiające matkom podejmowanie samodzielnych decyzji dotyczących zakupu żywności dla ich małych dzieci.

Ubóstwo ekonomiczne gospodarstw domowych oznacza, że rodziny nie mogą pozwolić sobie na pełnowartościowe i zróżnicowane żywienie dzieci.

Rodziny żyjące w skrajnym ubóstwie ekonomicznym mają trudności z zakupem pełnowartościowej żywności, w szczególności pochodzenia zwierzęcego (jaj, mięsa, drobiu, ryb i produktów mlecznych) oraz owoców i warzyw. Koszt pełnowartościowej żywności w przeliczeniu na kalorie jest wyższy niż w przypadku produktów skrobiowych, w szczególności w krajach o niższych dochodach. Wzrost cen żywności sprawia, że tym bardziej znajdują się poza zasięgiem opiekunów, rodzin i ich małych dzieci. W tym kontekście to pełny żołądek – a nie pełnowartościowe jedzenie – staje się priorytetem dla rodzin o niskich dochodach.

Poważne ubóstwo żywnościowe dzieci powodują nie działające systemy, a nie rodziny, którym się nie powodzi.

Rodzice i rodziny odpowiadają za żywienie i opiekę nad małymi dziećmi, ale nie mają pełnej kontroli nad czynnikami prowadzącymi do poważnego ubóstwa żywnościowego – złymi warunkami żywnościowymi, złymi praktykami żywieniowymi i ubóstwem gospodarstw domowych. Czynniki te występują, ponieważ systemy żywnościowe, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej nie poprawiają fizycznego i finansowego dostępu do przystępnej cenowo, pełnowartościowej i zróżnicowanej żywności oraz nie zapewniają opiekunom i rodzinom wiedzy, umiejętności i wsparcia potrzebnego, aby odpowiednio odżywiać swoje dzieci. Ponadto, systemy nie radzą sobie z globalnymi i lokalnymi skutkami konfliktów, zmiany klimatu i kryzysów ekonomicznych.

Systemy żywnościowe nie zapewniają dzieciom sposobu żywienia potrzebnego do właściwego wzrostu i rozwoju. Systemy żywnościowe nie zapewniają milionom rodzin odpowiedniego dostępu do przystępnej cenowo, pełnowartościowej i zróżnicowanej żywności, w tym jaj, mięsa, drobiu, ryb, mleka, owoców, roślin strączkowych i warzyw. Jednocześnie rynki zalane są nadmiarem agresywnie reklamowanej wysoko przetworzonej żywności i słodkich napojów ubogich w podstawowe składniki odżywcze niezbędne dla wzrostu i rozwoju dzieci oraz zawierających duże ilości cukru, soli i niezdrowych tłuszczów.

Systemy opieki zdrowotnej nie zapewniają rodzinom podstawowych usług z zakresu żywienia, potrzebnego małym dzieciom. Opiekunowie, rodziny i społeczności mają niedostateczny dostęp do wysokiej jakości informacji, poradnictwa i wsparcia dotyczącego żywienia dzieci. Liczba pracowników zajmujących się sprawami zdrowotnymi i żywieniowymi w placówkach podstawowej opieki medycznej jest niewystarczająca. Osoby te nie posiadają często odpowiedniego przeszkolenia, nadzoru, wynagrodzenia i jasnego zakresu obowiązków, by zapewniać opiekunom i rodzinom dostęp do informacji i wsparcia dotyczącego żywienia dzieci.

Systemy opieki socjalnej nie chronią we wczesnym dzieciństwie szczególnie narażonych na niedożywienie dzieci. Troje na czworo dzieci na świecie (74%) nie jest objętych żadną formą ochrony socjalnej, co sprawia, że są one narażone na trudności ekonomiczne, wykluczenie społeczne i poważne ubóstwo żywnościowe. Tam, gdzie dostępne są programy ochrony socjalnej, obejmują one często fragmentaryczny zakres działań, są nieadekwatne pod względem zasięgu i wielkości świadczeń, nieelastyczne w stosunku do zmieniających się potrzeb i niepołączone z usługami żywieniowymi, co ogranicza potencjał zapobiegania poważnemu ubóstwu żywnościowemu.

Postęp jest możliwy, należy podjąć działania mające na celu aktywowanie systemów żywnościowych, opieki zdrowotnej i ochrony.

Już dzisiaj w wielu krajach i na wielu kontynentach następuje postęp w wyeliminowaniu ubóstwa żywnościowego dzieci. Na przykład, w ciągu ostatniej dekady Burkina Faso i Nepal zmniejszyły częstość występowania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci o połowę, a Rwanda o jedną trzecią, podczas gdy Peru utrzymuje częstość występowania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci na poziomie poniżej 5% od 2014 r. - pomimo znaczących wyzwań spowodowanych globalnym kryzysem żywnościowym i żywieniowym.

Postęp jest możliwy dzięki połączeniu działań w ramach systemów żywnościowych, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej. W krajach, w których ograniczono poważne ubóstwo żywnościowe dzieci, występuje kilka wspólnych czynników, które pomogły w odniesieniu sukcesu w tym zakresie: kraje te zwiększyły podaż pełnowartościowej żywności i poprawiły warunki żywienia (system żywnościowy), rozszerzyły zakres i zwiększyły jakość usług żywieniowych dla małych dzieci, w tym poradnictwa dotyczącego żywienia najmłodszych na poziomie społeczności (system opieki zdrowotnej), a także zapewniły niezamożnym gospodarstwom domowym ochronę przed ubóstwem ekonomicznym (system ochrony socjalnej). To, co również łączy te kraje, to silne zaangażowanie ze strony polityków w kwestie żywienia dzieci i zarządzania w tej dziedzinie – w tym plany wielosektorowe, koordynację wielosektorową, budżetowanie oparte na wynikach i rozbudowane monitorowanie postępów.

CZAS WYELIMINOWAĆ POWAŻNE UBÓSTWO ŻYWNOŚCIOWE WŚRÓD DZIECI

Rosnące nierówności, konflikty i kryzys klimatyczny, ubóstwo, nadmiar niezdrowej żywności, szkodliwe strategie marketingowe stosowane w przypadku produktów spożywczych oraz niewłaściwe praktyki w zakresie żywienia skazują miliony dzieci na poważne ubóstwo żywnościowe we wczesnym dzieciństwie.

Skala poważnego ubóstwa żywnościowego, powolny postęp realizowany w ciągu ostatniej dekady oraz rosnące zagrożenia dla sposobu odżywiania się małych dzieci – w połączeniu z wpływem tego zjawiska na przeżycie, wzrost i rozwój dziecka – wymagają stopniowej zmiany w zaangażowaniu, działaniach i odpowiedzialności.

Pomimo różnych kontekstów, podstawowy program mający na celu wyeliminowanie poważnego ubóstwa żywnościowego wśród dzieci obejmuje skoordynowane i synergiczne działania w kontekście rozwoju i pomocy humanitarnej, mające na celu:

- 1. Wskazanie wyeliminowania ubóstwa żywnościowego wśród dzieci jako imperatywu politycznego**, a ograniczenia ubóstwa żywnościowego jako miernika sukcesu w realizacji globalnych i krajowych celów żywieniowych i rozwojowych, z określonymi w czasie założeniami i wynikami w odpowiednich planach sektorowych i wielosektorowych.
- 2. Transformację systemów żywnościowych** poprzez zapewnienie warunków, w których pełnowartościowa, zróżnicowana i zdrowa żywność stanowi najbardziej dostępną, przystępną cenowo i pożądaną opcję żywienia małych dzieci oraz zapewnienie, że producenci z branży produktów spożywczych i napojów przestrzegają zasad i regulacji w celu ochrony dzieci przed spożywaniem niezdrowych produktów spożywczych i napojów.
- 3. Wykorzystanie systemów opieki zdrowotnej** do zapewniania podstawowych usług z zakresu żywienia, aby móc zapobiegać niedożywieniu dzieci i je leczyć – w tym poradnictwa środowiskowego, wsparcia i usług mających na celu poprawę praktyk żywieniowych i pielęgnacyjnych we wczesnym dzieciństwie – priorytetowo traktując dzieci znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji.
- 4. Aktywację systemów ochrony socjalnej** w reakcji na ubóstwo dochodowe zgodnie z potrzebami żywnościowymi i żywieniowymi małych dzieci i ich rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym transferów społecznych (środki pieniężne, vouchery i żywność) w celu ochrony dzieci najbardziej narażonych na ryzyko ubóstwa żywnościowego.
- 5. Wzmocnienie systemów zbierania danych** w celu oceny częstości występowania i wagi ubóstwa żywnościowego dzieci oraz zidentyfikowania wywołujących je czynników, wykrywania wzrostu ubóstwa żywnościowego na wczesnym etapie, oraz śledzenia krajowego i globalnego postępu w zmniejszaniu poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci.

Aby wolność od poważnego ubóstwa żywnościowego stała się rzeczywistością dla wszystkich dzieci – w tym tych najbardziej podatnych na zagrożenia – rządy, wraz z organizacjami rozwojowymi i humanitarnymi, społeczeństwem obywatelskim i mediami, środowiskiem akademickim i organizacjami badawczymi oraz branżą produktów spożywczych i napojów muszą pilnie zobowiązać się do podjęcia odważnych i szeroko zakrojonych działań. Strony muszą rozliczać się z realizacji zobowiązań w zakresie transformacji, wykorzystania i aktywacji systemów żywnościowych, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej:

Rządy

- Zapewnienie, że ramy polityczne i regulacyjne w systemach żywnościowych, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej wspierają spójne działania mające na celu zareagowanie na czynniki powodujące poważne ubóstwo żywnościowe dzieci oraz są wolne od konfliktów interesów, w tym z przemysłem spożywczym.
- Uwzględnienie, w odpowiednich planach sektorowych i wielosektorowych określonych w czasie celów i wyników dotyczących zmniejszenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci; przydzielenie na ten cel proporcjonalnych zasobów krajowych i zewnętrznych oraz rozdział obowiązków w zakresie realizacji tych celów oraz sporządzanie corocznego przeglądu postępów.
- Inwestowanie w systemy monitorowania postępów w zakresie zwalczania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci oraz przeprowadzanie szybkich ocen w celu wczesnego wykrywania i monitorowania tego problemu w niestabilnych regionach i podczas kryzysów humanitarnych.

Organizacje rozwojowe i humanitarne

- Wskazanie ograniczenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci jako wymogu osiągnięcia krajowych i globalnych celów żywieniowych oraz jako miernika sukcesu w ochronie praw dzieci.
- Zwiększanie możliwości rządów krajowych i samorządów lokalnych oraz innych partnerów w zakresie opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceny działań politycznych, regulacyjnych i programowych w celu zmniejszenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci.
- Wspieranie globalnego mechanizmu śledzenia globalnych i krajowych postępów w zakresie zmniejszenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci oraz opracowanie szybkich ścieżek w celu wczesnego wykrywania i monitorowania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci w niestabilnych regionach i podczas kryzysów humanitarnych.

Spółeczeństwo obywatelskie i media

- Współpraca z rządami i wpływowymi przywódcami w celu uzyskania wsparcia politycznego i zasobów na rzecz wyeliminowania ubóstwa żywnościowego dzieci oraz budowanie świadomości wśród opinii publicznej na temat koniecznych działań.
- Śledzenie inwestycji i monitorowanie działań rządów, partnerów i darczyńców w celu wyeliminowania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci oraz zwracanie uwagi na istotne braki w tym zakresie.
- Żądanie, aby firmy produkujące żywność i napoje w pełni przestrzegały polityk, przepisów prawa i standardów w celu ochrony dzieci przed niezdrową żywnością i napojami oraz zwracanie uwagi na niedopuszczalne polityki, praktyki i produkty.

Partnerzy finansowi

- Określenie poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci jako wyraźnego priorytetu w programach, politykach i strategiach partnerów finansowych w celu zmniejszenia niedożywienia dzieci zarówno w kontekście rozwojowym, jak i humanitarnym.
- Zaangażowanie i zapewnienie inwestycji finansowych w celu zmniejszenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci, ukierunkowanych na najbardziej potrzebujące kraje i społeczności.
- Zabezpieczenie globalnych zobowiązań na rzecz wyeliminowania poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci, pozyskiwanie środków od innych partnerów finansowych oraz koordynowanie i dostosowywanie wsparcia finansowego dla krajów.

Przemysł spożywczy

- Zapewnienie, że polityka, praktyki i produkty firmy są w pełni zgodne z polityką, przepisami prawa i standardami mającymi na celu ochronę dzieci przed niezdrową żywnością i napojami, w tym z Międzynarodowym Kodeksem Marketingu Produktów Zastępujących Mleko Kobięce i późniejszymi rezolucjami Światowego Zgromadzenia Zdrowia (Kodeks – International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes, the Code).
- Brak opóźniania, uniemożliwiania lub osłabiania krajowych i międzynarodowych polityk, przepisów lub standardów mających na celu ochronę dzieci przed niezdrową żywnością, w tym regulacji dotyczących niezdrowej żywności i napojów oraz wdrażania Kodeksu.
- Inwestowanie w produkcję i promocję pełnowartościowej, bezpiecznej, przystępnej cenowo i zrównoważonej żywności o niskiej zawartości cukru, soli i niezdrowych tłuszczów dla małych dzieci i ich rodzin.

Organizacje akademickie i badawcze

- Ustalenie priorytetów w zakresie luk w danych i dowodach, które powstrzymują skuteczne działania polityczne i programowe w celu zmniejszenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci na poziomie globalnym, regionalnym, krajowym i niższym niż krajowy.
- Zidentyfikowanie właściwych dla kontekstu barier i czynników umożliwiających stosowanie pełnowartościowej i zróżnicowanej diety we wczesnym dzieciństwie w systemach żywnościowych, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej w określonych kontekstach.
- Prowadzenie analiz, badań i ocen w celu zbadania czynników, procesów i innowacji, które umożliwiają działania systemowe i wielosystemowe w celu zmniejszenia poważnego ubóstwa żywnościowego dzieci.

© Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)

Czerwiec 2024

UNICEF

Żywność i rozwój dzieci, Grupa ds. Programu

3 United Nations Plaza, Nowy Jork, NY 10017, USA

unicef dla każdego dziecka